

Bognoter

Gunhild Agger og Anker Gemzøe (red.), *Arbejderkultur 1870-1924. En antologi*. København: Medusa, 1982. 547 s., kr. 225,00.

Det er en vældig præstation, der ligger bag udgivelsen af denne store og spændende antologi, som endda kun er et af tre bind om arbejderkultur i Danmark fra 1870 til i dag. Udgiverne af dette bind, to litteraturforskere ved AUC, har samlet et righoldigt materiale om arbejderkultur i Danmark i den periode, hvor den moderne arbejderklasse for alvor blev etableret. Efter en små hundrede siders indledning om det kapitalistiske klassesamfunds konstituering og udvikling og om arbejderklassens faglige og politiske udvikling i samme periode præsenteres det store tekstudvalg tematisk opdelt i 4 hovedgrupper: Levevilkår og familieformer, uddannelse og oplysning, arbejderlitteratur og til sidst arbejderbevægelsens kulturpolitik.

Problemstillinger og indfaldsvinkler til hvert af de 4 temaer introduceres i korte og overskuelige indføringsartikler, der på udmærket vis binder teksterne sammen. Selve tekstudvalget virker rimeligt, når mange forskellige hensyn har skullet koordineres. To overordnede temaer er imidlertid gledet ud ved den endelige redigering, hvad der absolut må beklages. Det drejer sig om arbejdersporten m.m. og om arbejderbevægelsens konstituering (herunder den faglige og politiske bevægelses grundlæggende funktioner). Ud fra bogens hele anlæg er det klart, at antologien var blevet mere afrundet og helstøbt, hvis der havde været mulighed for også at inkorporere disse temaer. Måske havde det været en idé at stramme indledningen noget op og så vinde pladsen dér?

Og så savnes et forsøg på at vurdere udbredelsen og gennemslaget af de forskellige kulturmanifestationer og -fænomener, både over tid og i deres regionale variation. Det fremhæves i forordet, at den slags overvejelser har spillet ind ved udvælgelsen, men det ville også have været nyttigt at lægge disse overvejelser frem for brugerne af antologien, der på dette punkt lades lidt i stikken.

Jørgen Elklit

Oluf Danielsen og Bent Sørensen: *Energikriser og udviklingsperspektiver*. København: FN-forbundet, 1983. 197 s., 50,00 kr.

To ansatte på RUC har skrevet en meget nyttig bog om energiforhold og -problemer i den 3. verden. Fremstillingen er bred og behandler problemstillingen realistisk, dvs. tager også hensyn til mere overordnede forhold af politisk, økonomisk og social karakter, herunder u-landenes afhængighed af især de højtudviklede kapitalistiske lande.

Kapitel 1 giver en stemningsmæssig indgang til problemet ud fra en oplevelse i